

BRAZILA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO
de "BRAZILA LIGO ESPERANTISTA"

7-a Jaro

Numero 1-2

JARABONO

En Brazilio 3\$000

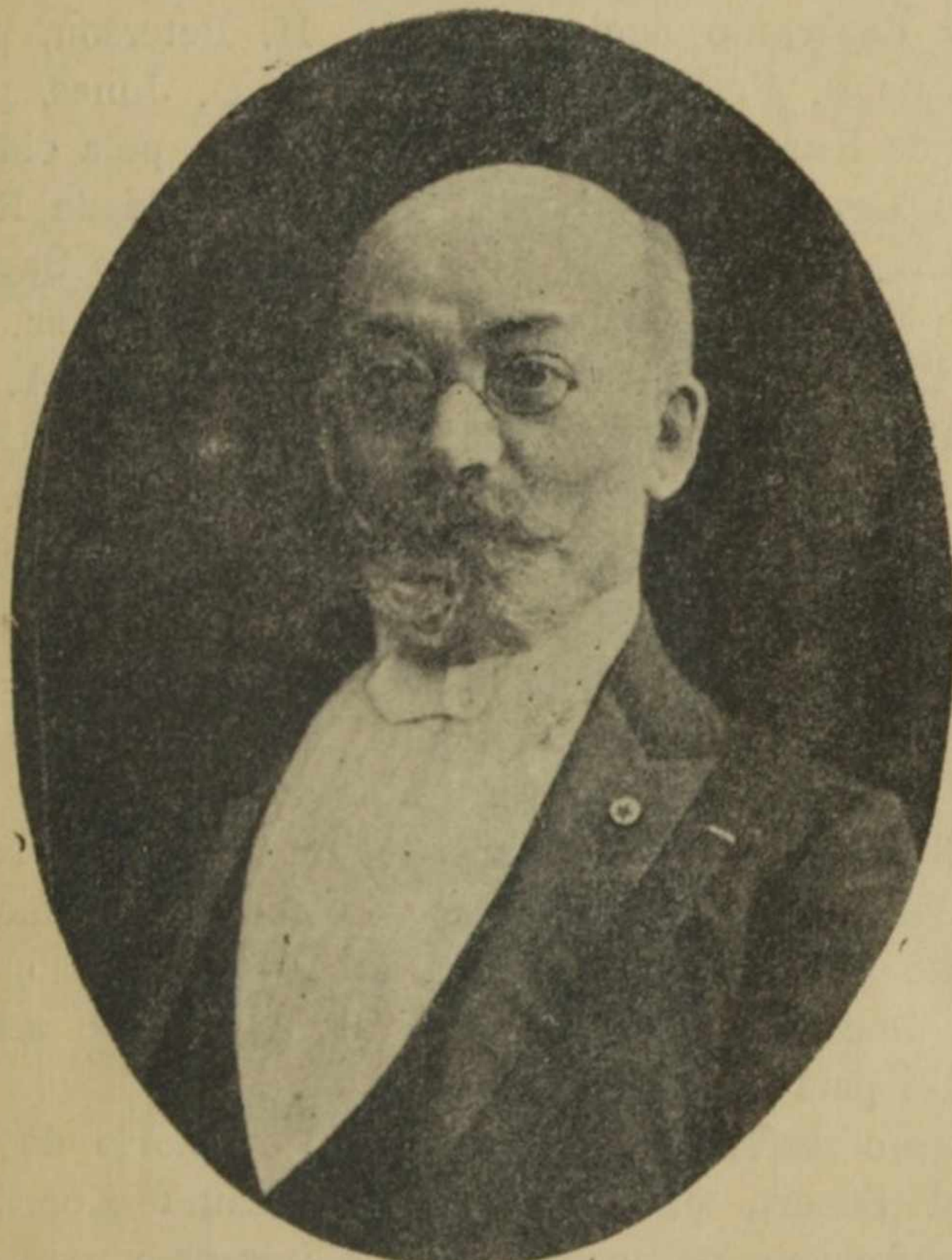
(Eksterlande 5 fr. (2 Sm.))

Januaro-Februaro 1916

REDKACIO—PRAÇA QUINZE DE NOVEMBRO

RIO DE JANEIRO — BRAZILIO

Datreveno de d-ro Zamenhof

D-RO L. L. ZAMENHOF

Je la 15^a de Decembro lasta la esperantistoj de Rio de Janeiro festis la naskigan datrevenon de d-ro Zamenhof per vespermanĝo, kiu okazis en la restoracio "Rio Branco" kun la ĉeesto de 30 personoj.

S-ro Odillo Pinto legis la raporton de la antaŭa vespermanĝo kaj estis elektita raportantino fino Irany Baggi de Araujo. Tiu-ĉi kaj la novesperantisto s-ro Flavio Re's dek'amis belajn poeziojn.

D-ro Venancio da Silva faris toaston al la klera profesoro kaj verkisto d-ro Francisco Pinheiro Guimaraes, kiu dankis per

belaj frazoj. D-ro Nuno Baena salutis la kleran deputaton kaj profesoron d-ron Frederico Borges kaj la fremdajn esperantistojn, tie reprezentitajn de s-ro Tomas Valka. Ambaŭ respondis dankante. Poste salutis al d-ro Zamenhof d-ro Venancio da Silva kaj fino Irany Baggi de Araujo en la nomo de Virina Klubo.

La honora toasto estis farita de d-ro Everardo Backheuser. Finiĝis la festo per la esperantista himno ludita de l' muzikistinaro de la restoracio.

Jen estas la ĵurnaloj de Rio, kiuj publikigis la porteton de d-ro Zamenhof kaj parolis pri la vespermanĝo: *O Imparcial*, *Gazeta de Noticias*, *A Epoca*, *A Noticia*, *A Tribuna*, *Correio da Manhã*, *O Paiz*, *Jornal do Brasil*, *A Rua*, *União Postal* kaj *Gazeta Suburbana*.

4.ª Brazilia Kongreso de Geografio

La 4ª Brazilia Kongreso de Geografio, kunveninta en Recife, ĉefurbo de Pernambuco, de la 7ª ĝis la 18^a de Septembro de 1915, laŭ propono de d-ro José A. Boiteux, ĝenerala sekretario de Societo de Geografio de Rio de Janeiro, aprobis unuvoĉe deziresprimon de simpatio kaj aplaŭdo al Esperanto tiel redaktitan:

"Konsiderinte pri la eksterordinara profito ke, por la interrilatoj inter la popoloj, alportos la alprenon de helpa lingvo internacia kaj la fakto ke Esperanto kunigas ĉiujn necesajn ecojn por plenumi tiun celon, la 4ª Brazilia Kongreso de Geografio decidas elmontri sian simpatian por la helpa lingvo Esperanto kaj konsili ĝian uzadon en publikaĵoj kaj kongresoj internaciaj.

700.077-4. Exp. 7-11
1916 - 1920

BRAZILA ESPERANTISTO

Iniciamos hoje a publicação do 7º ano da nossa revista, contando com o auxilio e bôa vontade de todos os esperantistas brasileiros.

Infelizmente tem nos faltado o apoio material da maioria dos nossos samideanos e mesmo alguns grupos tem se mostrando indiferentes ao nosso apello. Apesar disso a directoria da Brazila Ligo Esperantista não tem poupado esforços para evitar o desaparecimento de seu órgão official.

Aos socios isolados de B. L. E., aos grupos filiados e especialmente ao Brazila Klubo "Esperanto" e ao Virina Klubo aqui deixamos consignados os nossos agradecimentos.

Pedimos a attenção dos nossos samideanos para as seguintes disposições do Regulamento da B. L. E.:

Os grupos filiados pagam uma quota annual de, pelo menos, 15\$000, correspondente a seis socios.

Os socios isolados pagam a contribuição annual de 5\$000.

Qualquer socio de grupo filiado poderá adherir a B. L. E. pagando apenas a quota annual de 2\$500.

Não ha joia.

As pessoas que remetterem a importancia de 10\$000 são consideradas socios da B. L. E. e *helpabontoj*.

Todos os socios recebem gratuitamente o "Brazila Esperantisto".

"Ni semas kaj semas, neniam laeigas,
Pri l' tempoj estontaj pensante.
Cent semoj perdiĝas, mil semoj perdiĝas,
Ni semas kaj semas konstante".

(Zamenhof.)

O 11º Congresso Universal de Esperanto

A 23 de Agosto ultimo realizou-se no salão J do Auditorio Municipal, em S. Francisco, a abertura solemne do 11º Congresso de Esperanto. Para dirigir os trabalhos, foram aclamados: presidente, o sr. Robert Colquhoun, delegado official dos esperantistas escoceses e da comissão organizadora do 12º Congresso, que se realizará em Copenhague, depois da guerra europea; vice-presidente, professor

H. B. Langille, lente de mecanica na Universidade da California; secretario, sr. D. E. Parrish.

O sr. Robert Colquhoun agradece a honra de sua escolha e apresenta ao Congresso as saudações dos esperantistas escoceses, de que é representante. E' lido o regulamento do Congresso e annunciada a ordem do dia. Em seguida saudam o Congresso: sr. F. A. Pochtnikov, pela Russia; senhora D. E. Parrish, pela Dinamarca; senhorita E. Roberts, pelo Canadá; senhorita I. A. McCaffrey, pela Esperanta Asocio de Norda Ameriko e pela Bostona Esperanto Societo; sr. Charles Randall, pelo Estado de Washington; dr. J. W. Snider, pelo Estado do Ohio; sr. W. H. Chase, pelo Estado de Wisconsin; senhorita E. M. Tobey, por Milwaukee; sr. W. G. Laube, pelo Colorado; professor Langille, pelo Oregon; dr. J. W. Torbett, pelo Texas; sr. A. E. McKee, pela Pittsburgh Esperanto Societo; senhora Amy Leavitt, pela cidade de Washington; senhora Gochenouer, pela cidade de Los Angeles; sr. O. B. Coleman, pela Cleveland Esperanto Societo; sr. G. H. Peterson, pela cidade de S. Francisco; senhorita P. O. Jones, pela cidade de Kansas City; sr. F. E. Cornish, pela cidade de San Leandro; sr. B. E. Myers, pela cidade Redwood City; sr. H. B. Weaver, pela cidade do Sacramento; dr. Fearn, pela cidade de Lakeport; sr. G. F. Griffith, pela cidade de Santa Rosa; sr. A. S. Vinzent, pela cidade de Berkeley; sr. L. H. Gorham, e o juiz Daingerfield, em seu proprio nome.

O presidente communica ao Congresso as diversas saudações e desejos de pleno successo, recebidos de todas as partes do mundo, e entre outros dos prisioneiros da Allemanha e dos internados na Hollanda. Na ausencia do sr. Boirac, presidente da Lingva Komitato, o secretario lê um resumo do relatório d'esta comissão, de acordo com o documento impresso para ser apresentado ao 10º Congresso, em Paris. Decide-se agradecer ao sr. Boirac, e sentimental-o pela morte de seu filho.

O secretario lê um resumo do relatório do sr. general Sebert, presidente do Konstanta Komitato dos Congressos, de accordo com o impresso para ser apresentado ao 10º Congresso. E' aprovado o relatório.

Resolve-se mandar uma carta ao dr. Zamenhof, auctor do Esperanto, agradecendo o seu philantropico trabalho, e dando-lhe pesames pela infeliz situação da Polonia.

O presidente annuncia que podem ser apresentadas propostas e discussões sobre os meios de restabelecer a vida normal do mundo esperantista depois da guerra.

São apresentados como meios: utilização dos boletins em Esperanto distribuidos pelos governos da França e da Allemanha; convite a todos os esperantistas para que adhiram a U. E. A., fortificando e ampliando esta associação; pedido de informações

sobre o estado do movimento das sociedades de todo o mundo, remetidas ao Escriptorio Central de U. E. A., afim de renovar e robustecer as relações entre essas sociedades.

O presidente communica que a Commissão Organizadora do Congresso que devia se realizar na Escocia, iniciou um inquerito sobre o Esperanto nas escolas de todo o mundo. Propõe que sejam apresentadas medidas para conseguir a introdução do Esperanto em todas as escolas. O Congresso decide aguardar a terminação da guerra.

E' lida uma these do dr. D. O. S. Lowell, decano da Escola Latina de Roxbury, sobre este assumpto. O Congresso decide que seja mandada imprimir e fazer larga distribuição.

Não havendo mais propostas, o presidente annuncia que se vai discutir a séde do XII Congresso, e apresenta os seguintes convites: por telegramma, da cidade de Annapolis (Maryland); de Copenhague, insistindo no convite que fez para que o XII Congresso se realizasse em 1916, mas propondo-o para depois da guerra. O Congresso decide acceitar o convite de Copenhague.

A 28 de Agosto, realizou-se a sessão solemne do encerramento do Congresso.

O sr. Vogelsang, representante da Exposição de S. Francisco, pronuncia algumas palavras allusivas aos Congressos de Esperanto, e offerece tres medallas de bronze como lembrança do actual Congresso. Senhorita Mc Caffrey recebe a medalha para a Esperanta Asocio de Norda Ameriko; o juiz Daingerfield para o XI Congresso Universal de Esperanto; e o sr. Parrish para a Universala Esperanto - Asocio.

O secretario lê os titulos das obras recebidas para as tres categorias do Concurso Litterario, que serão remetidas ao juiz competente, cujo veredictum será publicado no *Amerika Esperantisto*.

O presidente convida os presentes para uma pose photographica, e encerra a sessão.

Conforme e praxe seguida nos Congressos de Esperanto, as sessões de trabalho foram entremeadas de divertimentos. Houve excursão ao monte Tamalpais pela estrada de ferro mono-rail; visita ao Observatorio d'este monte; passeio no golfo da California. Representou-se a comedia *La perfekta kuiristino* por um grupo de esperantistas; recitou-se; cantou-se em Esperanto e em inglez.

O concurso de oradores fez brilhante successo, tendo o juiz classificado em 1º lugar o sr. A. G. Baker. Os trabalhos apresentados ao Concurso Litterario serão julgados opportunamente pela commissão nomeada.

O dia do Esperanto na Exposição de S. Francisco constituiu outro successo notavel.

A impressão geral produzida pelo XI Congresso Universal de Esperanto, é a mais animadora possivel, dadas as circumstancias especiaes em que se encontra a Europa e, por contra-choque, todo o resto do mundo. Os esperantistas da grande União Americana se encarregaram de demonstrar, á evidencia, que o Esperanto vive, cresce e floresce.

N. B.

D-ro L. L. Zamenhof

Kun ĝojo, ni fine povas ion komuniki pri la sorto de nia majstro kun sia familio. En Aŭgusto kaj Septembro, nia administranto spertis, ke tuta antaŭa Rusa Polujo, ne plu havas poŝttrafikon. Sendoj tra Ruslando kaj Germanujo por Poloj ambaŭ revenis kun la surskribo: neliverebla.

Lasta numero de "Germana Esperantisto" informas, ke D-ro Zamenhof kun sia edzino, malgraŭ la malfaciloj rezultintaj el la sieĝo kaj okupo de Varsovio per la germanaj trupoj, restis en tiu urbo (nuna adreso ul. Krolewska 41) kaj troviĝas en bona sanstato. Kelkaj Esperantistoj el la germana armeo vizitis ilin. Oni esperas, ke rekta interkomunikado baldaŭ realiĝos.

El London mi ricevis komunikon, ke pro la danĝero de poŝtsendoj, D-ro Zamenhof ne ankoraŭ forsendis al Anglujo la manuskripton de la Esperanto-traduko de la Malnova Testamento, kiu ankaŭ estos eldonita de la Brita Biblia Societo.

Esperu ni, ke D-ro Zamenhof ankoraŭ ĝisvivu plibonajn tempojn, en kiuj la popoloj por ĉiam interpacigos, al kiu Esperanto multo povos kontribui.

J. L. Bruijn.

(El "La Holanda Pioniro")

CHAVES DE ESPERANTO

CENTO 4\$000

Praça 15 de Novembro n. 2

FRAZARO

A — Ĉu vi konas S-ron E?

B — Ia sinjoro mezkreska, grasa, kun maldikaj lipharoj, ĉiam nigre vestita, kiu ne volas paroli Esperante?

A — Jes, tiu sama.

B — Feliĉe, ne...

A — Ne moku min...

B — Mi parolas tre serioze. S-ro C. konas lin, kaj parolis al mi pri tia strangulo.

A — Vi eraras, kiam vi diras, ke li ne volas paroli Esperante. Li volas, sed li ne scias. Eĉ li petis, ke mi instruu lin, sed mi ne havas tempon.

— Conhece o sr. E.?

— Um senhor de estatura mediana, gordo, de bigodes finos, sempre vestido de preto, que não quer falar Esperanto?

— Sim, esse mesmo.

— Felizmente, não.

— Não caçoe commigo...

— Falo muito seriamente. O sr. C. conhece-o, e falou-me a respeito d'esse exquisitão.

— O senhor está enganado dizendo que elle não quer falar Esperanto. Elle quer, mas não sabe. Elle até me pediu que o ensinasse, mas não tenho tempo.

N. B.

PASIAĴOJ

FRAGMENTOJ DE FIANĈA JURNALO

XVII

Gis la eniro, kiel se ventego estus blovinta dum la nokto, senfoliigante la belajn rozojn blankajn kaj ruĝajn, la gruzo de l' ĝardeno estis bonodoranta tapiŝo de velkiĝintaj florfolietoj.

Kian bedaŭron mi havis pri la nuda rozejo!

Nek unu rozo, almenaŭ unu, sur kaŝita trunketo por ornami kaj parfumi la belegan bruston de mia amatino.

Mirigardadis sentoplene tiun difektaĵon, kiam la rido, kiu ĝojigas mian animon, anoncis la ĉeeston de tiu por kiu mi vivas. Vidante ŝin, kaptante ŝiajn malgrandajn manojn, mi rimarkis, ke ŝi mallevis la okulojn.

Tiam, mi demandis al ŝi, montrante la disjetitajn florfolietojn:

— Kio okazis tie-ĉi? Lumbrila kaj serena estis la nokto. Kiaj krudelaj manoj estus senfoliigintaj tiamaniere la belajn rozojn? Ridetante, ŝi etendis al mi la manojn, dirante, ruĝiĝinta kaj dolĉa:

— Jen estas; punu ilin...

— Kian malbonon faris al ci la neofendemaj floroj?

— Nenian malbonon... Oni diras, ke, se oni demandas al la rozo, samtempe senfoliigante ĝin, ĉu nia amato ne mensogas, la floro respondas, kaj mi... tiel dubas pri ci ke, por konvinki min...

— Ĉu ci detruis ĉiujn rozojn...?

— Kaj, malgraŭ tio, mi ne kredas cian amon.

EL COELHO NETTO

tradukis

Samideanino.

SENRITMAJ KANTOJ

(Raul Pompeia.)

LA VENTRO

La universa altiriĝeco estas formo de la egoismo. La ekvilibro de la egoismoj turniĝadante faras la ordon de l' aferoj. Tiel ankaŭ estas ĉirkaŭ la homo:

La avida furiozeco de l' radikoj eniĝas en la teron serĉante la manĝaĵon; en la dikeco de la arbaro la leono persekutas la antilopon; je la altaj branĉoj aperas la fruktoj, mortigante la florojn. La egoismo volas la detruadon. La senĉesa soifo de la maro provas trinki la riverojn; la rivero pretendas malplenigi la nubojn; la nuboj fervore deziras ensorbi la oceanon. Kaj la floroj senĉese, vivas, kaj vivas la bestoj en la arbaro, kaj vivas la arbaro mem; la rivero kuras ĉiam, kaj la nubo reaperas ankoraŭ.

Tiu ĉi morta batalado estas la miriga pentraĵo de la vivo sur la Tero: tiel, kiel la ekvilibro de l' avidaj altiriĝecoj de la mondoj — trudita interpaco al malamoj — estas la paco de l' ĉielo. La malsato estas

la superega dogmaro. Konsumi estas la leĝo. La flamo manĝegas kaj brilas; la tero manĝegas kaj floras; la tigro manĝegas kaj amas.

La abismo, plenigita je tagiĝoj, sin nutras je centjaroj. La socia ordo estas ankaŭ la eterna ventoturniĝo ĉirkaŭ unu centro. La institucioj turniĝas, la hipocritecoj marŝas, la statoj pasas, la urboj krias...

La ventro, tiel regnestra kiel diaĵo, prezidas kaj grasiĝas.

Tradukis.

Daltro Santos.

O ESPERANTO

A proposito do aniversario de Zamenhof, inventor do esperanto.

Esperanto: esperança de um idioma
Que toda gente leia, fale e entenda,
Seja filho de Christo ou de Mafoma,
De Cham, de Sem, ou de Japhet descenda.

Lingua feita a equação, a regra, a axioma,
Com palavras forjadas de encomenda,
Que em Paris faz francez, romano em Roma
A quem quer que, com gosto, a estude e aprenda.

Lingua que os povos todos irmanisa
E entre as nações destroe marco e divisa,
Pois no laço verbal todas se prendem.

Por não falarem lingua tão sonora
E' que os povos da Europa, em guerra agora,
Falam todos a um tempo e não se entendem.

Cyrano & C.

(El "Correio da Manhã")

KRONIKO

Acre. — Nia samideano s-ro Benjamin de Mello estas nun direktoro de la publika instruado en departemento Alto Acre, kies ĉefurbo estas *Rio Branco*.

Amazonas. — En *Manaos* la ĵurnalo "O Tempo" publikigis artikolon pri la naskiĝa datreveno de d-ro Zamenhof. — S-ro R. Fortunato, ano de B. L. E, skribis al ni sciigante nin, ke je la 11^a de Novembro lernantinoj de la lernejo "Rio Branco", direktata de lia

fratino f-ino Luna Fortunato, kantis la Internacian Marŝon. Tiu ĉi tre plaĉis al la granda ĉeestantaro, kiu aplaudis fervore la kantistinojn. precipe f-inon Aurilla Dias Paredes, kiu ludis la rolon de Esperanto.

Maranhão. — En sia raporto prezentita al la prezidanto de l' Ŝtato s-ro Domingos Perdigão, direktoro de la Publika Biblioteko, parolis pri Esperanto en speciala ĉapitro.

La grupo esperantista "Couto Fernandes" festis la datrevenon de d-ro Zamenhof per solena kunveno, dum kiu oni decidis la malfermon de tri kursoj de Esperanto en la ĉefurbo kaj unu en la urbeto *Pinhel*. Post la kunveno oni deklamis esperantajn versaĵojn. La ĵurnaloj "Pacotilha" kaj "O Tempo" parolis pri tiu okazintaĵo kaj tiu ĉi publikigis bonan artikolon de s-ro Domingos Perdigão, prezidanto de l' grupo. Al la estraro de Brazila Ligo Esperantista sendis la grupo gratulan telegramon esperante redaktitan.

S-ro Vicente Celestino Ferreira e Silva intencas fondi esperantan grupon en *Caxias*, kie li nun loĝas kaj propagandas nian lingvon. Bonan sukceson! — Jen estas la nuna estraro de l' grupo esperantista "Couto Fernandes": Prez — Domingos de Castro Perdigão; 1ª sek. - José d'Alencar Pereira de Castro; 2ª sek. - f-ino Ignez Leal Frazão kaj kas. - Manoel Gomes de Castro.

Ceará. — En *Campo Grande* la paroĥestro Pastro Olegario Memoria faras propagandan de Esperanto kaj sciigis nin pri la malfermo de kurso en Instituto D. Manoel.

Pernambuco. — La 4ª Brazila Kongreso de Geografio okazinta en *Recife* voĉdonis deziresprimon de aplaŭdo kaj simpatio al Esperanto. Ĝi estis prezentita de la klera esperantisto d-ro José A. Boiteux, ĝenerala sekretario de Societo de Geografio de Rio de Janeiro.

"Jornal Pequeno" publikigis grandan portreton de d-ro Zamenhof je la tago de lia naskiĝa datreveno.

Bahia. — En *Pójuca*, kie li nun loĝas, s-ro Zozimo Lima daŭrigas la propagandon de nia lingvo. — "O Conservador" de *Nazareth* aperigis artikolon de s-ro Flavio Norte pri la progresoj de Esperanto.

Sergipe. — La Publika Biblioteko de *Aracaju* eldonis poŝtkartojn kun peto de libroj kaj ĵurnaloj en portugala, franca, angla, germana kaj esperanta lingvoj.

Jen estas la nuna estraro de Esperanto Klubo, de Aracajú: Prez. — d-ro Alcibiades Corrêa Paes; vicprez. — f-ino Norma Reis; 1ª sek. — s-ro Sebastião de Albuquerque; 2ª sek. — f-ino Cezartina Regis; parol. — s-ro Celecino de Oliveira Filho; kas. — s-ro Orlando Corrêa Leite; bibl. — s-ro Pedro Machado; anstataŭonto. — s-ro Luiz Silva kaj konta komitatanoj — s-roj Jardelino Porto kaj Joaquim Luiz de Carvalho.

En *Laranjeiras* okazis ekzamenoj de Esperanto en la lernejoj direktataj de f-inoj Cecilia Curvello de Mendonça kaj Zizinha Guimaraes. Prezidis la ekzamenojn d-ro Alcibiades Corrêa Paes.

S. Catharina. — S-ro Abilio Gomes publikigis en "A Opinião", ĵurnalo, kiu apenas en *Florianopolis*, du artikolojn pri la helpa lingvo Esperanto.

Rio Grande do Sul. — Finis sian kurson en la Agronomia Lernejo f-ino Maria Eulalia da Costa, kiu kune kun s-ro José Pedro Franz kaj f-ino Antoninha Barum bone propagandas nian lingvor en *Pelotas*.

Minas Geraes. — La gazeto de *Coimbra* "A Voz da Serra" malfermis esperantan fakon.

Matto Grosso. — S-ro Ezequiel R. de Siqueira publikigis en la ĵurnalo de *Cuyabá*, "A Liça", bonan artikolon pri Esperanto kaj malfermis per la kolonoj de tiu ĵurnalo kurson de la lingvo internacia. Ni esperu la fruktojn de tiu laboru!

Rio de Janeiro. — "Correio da Manhã" publikigis bonan artikolon de d-ro Venancio da Silva pri "Esperanto en komerco kaj industrio".

Je la 2^a de Aŭgusto okazis ĝenerala kunveno de "Virina Klubo" kaj estis elektita la jena estraro: — Prez. — s-ino Adéle Duarte Souza; vicprez. — f-ino Nelly Wachelke; 1ª sek. — f-ino Irany Baggi de Araujo; 2ª sek. — f-ino Romancina Calmon kaj kas. — s-ino Orizaba Souza Guimaraes. F-ino Julia Fernandes je la nomo de "Virina Klubo" donacis monsumon al Brazila Ligo Esperantista, al "Rifuĝejo N. S. Pompeia" kaj al "Asocio Homenagem á Memória da Irmã Luíza". D-ro Couto Fernandes, prezidanto de B. L. E. dankis la valoran donacon. F-ino Irany Baggi de Araujo sciigis la klubon pri la malfermo de kurso por ĝiaj aninoj.

— Je la 8^a de Oktobro okazis en Restoracio "Rio Branco" vespermanĝo dediĉita al d-ro José A. Boiteux, aŭtoro de l' dezires-

primo de simpatio kaj aplaŭdo al Esperanto aprobita de la 4^a Brazila Kongreso de Geografio. La toasto al d-ro Boiteux estas farita de d-ro Mello e Souza kaj al d-ro Zamenhof de d-ro Nuno Baena.

— Brazila Ligo Esperantista faris specialan eldonon de la "Internacia Marŝo", de s-ro Eustorgio Wanderley, aperinta en la lasta numero de Brazila Esperantisto. Ĉirkaŭ 1.500 da ili estis dissenditaj al lernejoj kaj kolegioj en Brazilio. Ni jam eksciis, ke en multaj lernejoj la Marŝo estis kantita, kun granda sukceso.

— "A Trombeta" publikigis tradukon de la letero de d-ro Zamenhof al la diplomatoj kaj tiun de la artikolo de "British Esperantist" sub la titolo "La lingvo de la internacia pacinterkonsento".

— En "A Rua" kaj "A Noite", tre legataj vesperaj ĵurnaloj, aperis bonaj artikoloj titolitaj "La momento esperantista" kaj "La intensa propagando de la internacia lingvo".

— Finiĝis la kurso, kiu sub la gvidado de s-ro Flavio Norte aperis en la kolonoj de la gazeto "Poŝta Unuiĝo". Tiu ĉi gazeto ankaŭ publikigis bonajn artikolojn pri Esperanto.

— Je la 12^a de Decembro okazis la 22^a kunveno de "Virina Klubo" ĉe ĝia kasistino s-ino Orizaba de Souza Guimaraes, al kiu alestis ĉirkaŭ 100 geesperantistoj. Oni kantis, deklamis, ludis fortpianon kaj dancis. Fermis la kunvenon la esperantista himno kantita de la aninoj de l' klubo.

— Alvenis en Rio je la 17^a de Decembro la esperantistinoj el Sergipe f-inoj Norma Reis, vicprezidantino de Esperanto Klubo kaj profesorino de Esperanto en la Normala Lernejo de Aracajú kaj Cecilia Curvello de Mendonça, profesorino en *Laranjeiras*. Je la 15^a de Januaro la geesperantistoj de Rio faris specialan kunvenon dediĉitan al f-ino Norma Reis. Prezidis la kunvenon ingo. A. Couto Fernandes, kiu salutis ŝin en la nomo de B. L. E. En la nomo de "Brazila Klubo Esperanto" parolis d-ro Nuno Baena kaj de "Virina Klubo", f-ino Irany Baggi de Araujo. F-ino Norma Reis dankis la ĝentilecon de siaj gesamideanoj, al kiuj ŝi deziras revidi okaze de la 6ª Kongreso de Esperanto okazonta en Aracajú. Poste oni deklamis kelkajn poeziojn en portugala, franca kaj esperanta lingvoj.

Al la ĉeestintoj Brazila Klubo "Esperanto" oferis teon kun biskvitoj. La sekvintan tagon la du esperantinoj forveturis

al Aracajú. Bonan vojaĝon!

— Edziĝis niaj gesamideanoj s-ro Orlando Frederiko kaj f-ino Guiomar de Ar-ruda Beltrão, ambaŭ distingindaj profesoroj. Koran gratulon!

A. C. F.

O Esperanto no Estrangeiro

Inglaterra. — Realizou-se em Junho, na cidade de *Hamilton*, o 10º. congresso dos esperantistas escoceses. — Em *Burnley* funcionam 10 cursos com mais de 200 alumnos. — Fundaram-se novos grupos em *Bristol*, *Cambridge*, *Darwen*, *Sanderland*, *Rotherham*, *Bexley Haeth*, *Paignton* e *Londres*. — Dr. Pollen fez conferencias, com grande successo, em *Belfast* e *Glasgow* sobre "Esperanto e a Guerra". — Funcionam em *Londres* 9 cursos de Esperanto.

Russia. — Realizou-se em Outubro a reunião geral da "Moskva Societo Esperantista". Fundou-se um grupo em um gymnasio dessa cidade.

Hollanda. — Continuam com grande successo os cursos abertos no acampamento dos soldados belgas internados em *Harderwijk*. Fundou-se ali um grupo com 70 socios, denominado "Espero, Paco, Progreso". — Tem dado excellent resultado o curso de Esperanto por correspondencia destinado aos soldados, sob a direcção do sr. J. Pastoor. Até Julho de 1915 elle tinha expedido 457 cartas e cartões postaes e 1370 impressos.

Allemanha. — Apezar da guerra continua satisfatorio o movimento esperantista. — Em *Stuttgart* funcionam 4 cursos. — No gymnasio real de *Augsburgo* abriram-se 2 cursos de Esperanto com permissão do ministerio. — Os donos de restaurantes e hoteis de *Leipzig* resolveram uzar nos cardapios alem do allemão somente o Esperanto. — Novos cursos em *Berlim*, *Ilmenau*, *Magdeburgo*, *Frankfurt a O.*, *Plauen i V.*, *Schwenningen*, *Leipzig*, *Zossen*, *Dresden* e *Bamberg*.

Austria. — Abriu-se um curso com 25 alumnos no campo de concentração de *Linz*.

Suissa. — O total da correspondencia recebida e enviada pela U. E. A. no periodo de Novembro de 1914 a Maio de 1915 foi de 71652.

A maior parte dessa correspondencia é relativa a informações sobre prisioneiros de guerra.

Hespanha. — Realizaram-se os exames dos cursos officiaes da Universidade de *Barcelona*. Nesta cidade abriram-se novos cursos e inaugurou-se a séde da "Kataluna Esp. Federacio", a qual póde ser visitada diariamente. — Em *Terrossa* e *Barcelona* representaram-se comedias em Esperanto. — Realizou-se com grande successo, em Outubro, na cidade

de *Vilanova i Geltrú*, o 6º. Congresso da "Kataluna Esp. Federacio". A sessão solemne de abertura foi presidida pelo prefeito da cidade e o banquete pelo representante official do Ministro da Instrucção Publica.

India. — Boa propaganda tem sido feita em *Simla*, onde mensalmente realisam-se exames de Esperanto.

Japão. — Alguns literatos japonezes interessam-se pelo Esperanto. A "Jonorka Societo" começou a editar uma nova gazeto denominada "Dino de l' Stelo". O novo club de *Sakai* edita a revista "Kagirol" dedicada ás literaturas franceza e esperantista.

Africa. — Sr. Mawbey abriu um curso em *Johannesburgo* com a assistencia de 14 alumnos. Iniciou-se um novo curso em *Natal*.

Estados Unidos. — Abriram-se dois cursos de Esperanto na Universidade do Estado da California, em *Berkeley*. Nesta cidade e em *S. Francisco* existem cursos em escolas publicas.

R. Argentina. — No dia 27 de Junho realilou-se no Teatro Colon, em *Bahia Blanca*, um festival commemorativo do 28º anniversario da publicação do 1º. memorial em Esperanto com assistencia de autoridades Consulares e professores de escolas. Fez-se a distribuição dos diplomas de Esperanto aos alumnos approvados. Foi levada a scena uma comedia intitulada "De sabio a esperantista" sendo em seguida cantados varios trechos em hespanhol, italiano e Esperanto. Terminou a encantadora festa com o hymno esperantista, cantado por gentis senhoritas. — No importante "Collegio Commercial Ibero", de Rosario, abriu-se um curso de Esperanto.

Portugal. — "A Lisbona Esperantista Societo" continua a fazer activa e intelligente propaganda da lingua auxiliar. Por iniciativa sua começaram em Novembro cursos em tres das principaes associações de Lisboa: a Associação de Classes dos Caixeiros, Atheneu Commercial e Universidade Livre. "O sr. F. Saldanha Carreira fez nas duas primeiras associações conferencias sobre "O Esperanto na Guerra" e "O Futuro do Esperanto". Nos carros electricos de Lisboa foram collocados cartazes de um metro de comprimento convidando ao estudo do Esperanto. Nas paredes foram afixados milhares de impressos com a palavra "Esperanto". Varias casas commerciaes já adoptam no papel de carta e de officio a seguinte legenda: Estudem a lingua internacional Esperanto". — O Sr. Joaquim Pinho, membro do 1º grupo de Escoteiros de Lisboa, fez uma viagem a pé á volta de Portugal, fazendo propaganda do Esperanto.

Novaj gazetoj ricevataj

PACIFIKA ESPERO. — Kongresa eldono (6 numeroj) 50 sd. Redaktejo: 363 Clay St. San Francisco California U.S.A.

Bibliografio

Ni ricevis kaj tre dankas:

La terposeda reformo en Izraelo, de A. Damasche (Esperantigita de F. Ellersiek, Berlin. Verlag Deutsche Warte G. m. b. H. Berlin sw 48, Friedrichstrasse, 240. Germanujo.

La origino de la mondmilito laŭ la publikigaĵoj de la Triple-Entente ŝtatoj, de D-ro Karl Helfferich. Esperantigis Arnold Behrendt. Eldonita de Deutscher Esperanto Dienst. (Germana Esperanta-Servo), Berlin s 59. Germanujo.

Pri Cervantes kaj lia famkonata verko. "El Quijote" eldonita de "Madrida Esperantista Grupo". El bohema lingvo tradukita de s-ro Kuhn.

Aĉetu tiun ĉi broŝuron, ĉar la mono estas destinita por mendi bonzan aŭ marmoran skulptaĵon, per kiuj la esperantistoj honores Cervantes, n. Prezo Sm 0.400.

Korespondado

S-RO TIBURCIO GUILHERME DOS SANTOS. Santa Casa, São Simão. E. de S. Paulo. BRAZILIO, deziras korespondi per poŝtkarto aŭ letero.

La anoj de GRUPO ESPERANTISTA "COUTO FERNANDES", Rua Collares Moreira, 116, S. Luiz, Maranhão, deziras interŝanĝi poŝtkartojn.

NOTO. — Enskribo en ĉi tiu fako kostas \$400 aŭ 0,20 sm, ĉiufoje.

Ni akceptas respondekuponojn aŭ transpagilojn de la Ĉekbanko.

TODOS OS VALES POSTAES E REGISTRADOS COM VALOR DEVEM SER DIRIGIDOS AO SR. F. FELIX TRIBOUILLET, THESOUREIRO DA BRAZILA LIGO ESPERANTISTA.

INSTRUMENTOJN

KAJ ĈIUSPECAJN ILOJN EL EUROPA
AŬ USONAJ FABRIKEJOJ

por termezuristoj,
hemiistoj, kuracistoj kaj ĉiaj
aliaj sciencaj kaj teknikaj
celoj liveras

Ehnisa Entrepreno Esperantista,

105 HAWTHORNE STREET,

Brocklyn, N. Y., Usono

A PEDRA DO LAR

Cooperativa Civil Predial

Casas em Prestações Razoaveis

O FUTURO DA FAMILIA

Séde:

RUA VISCONDE RIO BRANCO, 463

NICTHEROY

PEÇAM ESTATUTOS

Livros em Esperanto

Aĉam-se á venda na Livraria Alves, á rua do Ouvidor, 166, na Livraria Gomes Pereira, á rua do Ouvidor, 91, na Livraria Castilho, á Rua S. José, 114 e na casa Braz Lauria, á Rua Gonçalves Dias, 78 ou Avenida Rio Branco, 142, diversos livros em Esperanto